

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ
ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ИҚТИСОДИЁТ УНИВЕРСИТЕТИ

ИҚТИСОДИЁТ НАЗАРИЯСИ КАФЕДРАСИ

ҲАЖИЕВ Б.Д., МАМАРАХИМОВ Б.Э.,
ШАРИПОВ К.Б.

ИҚТИСОДИЁТ НАЗАРИЯСИ

ФАНИ БЎЙИЧА
ЎҚУВ-УСЛУБИЙ МАЖМУА

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ
ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ИҚТИСОДИЁТ УНИВЕРСИТЕТИ**

“ИҚТИСОДИЁТ НАЗАРИЯСИ” КАФЕДРАСИ

**ХАЖИЕВ Б.Д., МАМАРАХИМОВ Б.Э.,
ШАРИПОВ Қ.Б**

ИҚТИСОДИЁТ НАЗАРИЯСИ

**ФАНИ БЎЙИЧА
ЎҚУВ-УСЛУБИЙ МАЖМУА**

Тошкент – 2019

ЎҚУВ-УСЛУБИЙ МАЖМУАНИНГ ТАРКИБИЙ ТУЗИЛИШИ

№	Мажмуанинг таркибий қисмлари	бетлар
----------	-------------------------------------	---------------

1.	Фаннинг ўқув дастури (намунавий ва ишчи).....	5
2.	Ҳар бир мавзу учун ўқув-методик материаллар	33
3.	Қўлланиладиган педагогик технологиялари шарҳи	315
4.	Глоссарий.....	325
5.	Фан бўйича хорижий адабиётлар (электрон шаклда)	
6.	Ҳар бир мавзу учун тақдимотлар (электрон шаклда)	
7.	Қўшимча ўқув ва илмий материаллар (мақолалар) (электрон шаклда)	

Мавзуни ўзлаштириши учун қўшимча видеолар, кейс
стадилар ва ҳоказо материаллар (электрон шаклда)

I. Ўқув фанининг долзарблиги ва олий касбий таълимдаги ўрни

Ушбу фан жамиятнинг иқтисодий негизи, унинг таркибий қисмлари, умумиқтисодий қонунлар ва категориялар, иқтисодий ҳодиса ва жараёнларнинг моҳияти, ижтимоий-иқтисодий тизимлар ва уларнинг амал қилиш қонуниятлари, иқтисодий ўсишкаби масалаларни қамраб олади. Жамиятда мавжуд иқтисодий қонунларни билиш ва уларнинг амал қилишига онгли муносабатда бўлишда, мамлакатни демократлаштириш ва иқтисодиётни бозор тамойиллари асосида ислоҳ қилиш жараёнларининг моҳиятини тушунишда талабаларни зарур бўлган билимлар билан қуроллантиради.

“Иқтисодиёт назарияси” фани бакалавриатнинг барча иқтисодиёт таълим йўналишлари ўқув режаси умумкасбий фанлар блокига киритилган курс ҳисобланиб, 1- ва 2-курсларда ўқитилиши мақсадга мувофиқ. “Иқтисодиёт назарияси” фани гуманитар ва ижтимоий-иқтисодий фанлар туркумiga киради ва барча ноиқтисодий бакалавриат таълим йўналишларида ҳам ўқитилади. Мазкур фан бошқа иқтисодий фанларнинг назарий ва услубий асосини ташкил қилиб, ўз ривожида аниқ йўналишдаги иқтисодий тушунча ва категорияларни билиш учун замин бўлиб хизмат қиласди.

II. Ўқув фанининг мақсади ва вазифаси

Фанни ўқитишдан мақсад – талабаларга жаҳон миқёсида тўпланган ва бир тизимга келтирилган иқтисодий билимларнинг назарий асосларини, иқтисодиётнинг асосий тушунчалари, категориялари, қонунларини, тамойилларини, уларнинг амал қилиш хусусиятлари ва механизмларини ҳамда уларни амалда татбиқ этиш кўникмасини ҳосил қилишдан иборат.

Ушбу мақсадга эришиш учун фан талабаларни тараққиётнинг турли босқичларида ва турли мамлакатларда таркиб топиб шаклланган назарий билимлар, иқтисодий мушоҳада қилиш усуллари билан қуроллантириш; иқтисодий ҳодиса ва жараёнлар мазмунини мантиқий мушоҳада қилиш учун зарур бўлган услубий ёндашувларни эгаллашига кўмаклашиш; улар онгига иқтисодий тараққиётда эришилган ютуқлар асосида миллий мафкуранинг асосий қоидаларини сингдириш; иқтисодиётни модернизациялаш, эркинлаштириш ва ислоҳотларни чуқурлаштириш асосида ҳозирги замон ривожланган бозор иқтисодиётини шакллантиришнинг долзарб муаммоларини очиб бериш; иқтисодиёт ва иқтисодий муносабатлар тўғрисида миллий кўникмаларни ҳосил қилиш вазифаларини бажаради.

Фан бўйича талабаларнинг билим, кўникма ва малакаларига қўйиладиган талаблар

Талаба:

– ижтимоий-иқтисодий тараққиётнинг умумий асослари, босқичлари, ўзгариш сабаблари ва оқибатлари; ҳозирги замон бозор иқтисодиётининг хусусиятлари; иқтисодий қонунлар ва категориялар тўғрисида **масаввурга эга бўлиши;**

– иқтисодиёт назарияси асосларини; миллий иқтисодиётнинг амал қилиши ва ривожланиши қонуниятларини; макроиқтисодий даражадаги вазиятларни;

иқтисодий жараёнларнинг амал қилиш хусусиятларини ***билиши ва улардан фойдалана олиши;***

– талаба иқтисодий ҳодиса ва жараёнларни таҳлил қилиш усулларини билган ҳолда самарали қўллаш; иқтисодий қонунларни, илмий тушунчаларнинг (категорияларнинг) амал қилиш хусусиятларини, механизмларини билган ҳолда иқтисодий муаммолар бўйича ечимлар қабул қилиш ***кўникмаларига эга бўлиши керак.***

VII. Асосий ва қўшимча ўқув адабиётлар ҳамда ахборот манбаалари

Асосий адабиётлар

1. Mc Connell, Brue. Economics. 19 th edition. McGraw-hill/Irwin, USA, 2014.
2. N. Gregory Mankiw. Principles of Economics, 7th edition. Amazon, USA 2014.
3. Paul A. Samuelson, William D. Nordhaus. Economics. 19th Edition. McGraw-Hill Companies. USA. 2009.
4. Xodiyev B.Yu., Shodmonov Sh.Sh. Iqtisodiyot nazariyasi. Darslik. – Т.: Barkamol fayz-media, 2017. – 783 bet.
5. Хажиев Б.Д., Мамараҳимов Б.Э., Мамбетжанов Қ.Қ. Иқтисодиёт назарияси. Дарслик (рус тилида). - Т.: «Иқтисодиёт», 2019. - 548 бет
6. Ўлмасов А., Ваҳобов А.В. Иқтисодиёт назарияси. Дарслик. – Т.: «Iqtisod-moliya», 2014. – 480 бет.

Қўшимча адабиётлар

1. Ўзбекистон Республикаси Конституцияси – Т.: Ўзбекистон, 2017. – 46 б.
2. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 7 февралдаги ПФ-4947-сонли “Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантиришнинг Ҳаракатлар стратегияси тўғрисида”ги Фармони.
3. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 17 январдаги “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Фаол инвестициялар ва ижтимоий ривожланиш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида”ги ПФ-5635-сонли Фармони.
4. Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг Олий Мажлисга Мурожаатномаси // Халқ сўзи газетаси, 2018 йил 29 декабрь.
5. Шодмонов Ш.Ш., Мамараҳимов Б.Э. Иқтисодиёт назарияси. Маъruzalар матни. – Т.: Iqtisod-moliya, 2016. – 728 бет.
6. Шодмонов Ш.Ш., Ғофуров У.В. Иқтисодиёт назарияси. Дарслик. – Т.: Iqtisod-moliya, 2010. – 728 бет.
7. Экономическая теория: Учебник для бакалавров / Под общ. ред. А.А.Кочеткова. 5 – изд., перераб. и доп. – М.: издательско-торговая корпорация «Дашков и К», 2014. - 696 с.
8. Экономическая теория. Экономические системы: формирование и развитие: Учебник / Под ред. И.К. Ларионова, С.Н.Сильвестрова. – М.: издательско-торговая корпорация «Дашков и К», 2015. - 876 с.
9. Экономическая теория (политэкономия): Учебник / Под общ. ред. д-ра экон. наук, проф., засл. Деятели науки РФ Г.П. Журавлевой. – 5-е изд. – М.: ИНФРА – М, 2014, - 864 с. – (Высшее образование).
10. Экономическая теория: учебное пособие / коллектив авторов: под ред. В.М. Соколинского. – 7-е изд., стер. – М.: КНОРУС, 2014. – 464 с.
11. Экономическая теория: учебное пособие / Р.Г. Янбасиров.– М.: ИД «ФОРУМ»: ИНФРА-М, 2013. -624 с.: – (Высшее образование).

Интернет сайтлари

1. www.press-service.uz – Ўзбекистон Республикаси Президентининг матбуот хизмати
2. www.gov.uz – Ўзбекистон Республикаси хукумат портали
3. www.lex.uz – Ўзбекистон Республикаси Қонун хужжатлари маълумотлари миллий базаси
4. www.edu.uz – Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлиги портали
5. www.stat.uz – Ўзбекистон Республикаси Давлат Статистика қўмитаси расмий сайти.
6. www.cbu.uz – Ўзбекистон Республикаси Марказий банки расмий сайти.
7. www.mineconomy.uz - Ўзбекистон Республикаси Иқтисодиёт вазирлиги расмий сайти
8. www.mf.uz – Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги расмий сайти
9. www.norma.uz – Ўзбекистон Республикаси қонунчилиги сайти
10. [www.tsue.uz](#) – Тошкент давлат иқтисодиёт университети расмий сайти
11. www.tradingeconomics.com – экономические показатели
12. [www.ereport.ru – Обзорная информация по мировой экономике](#)
13. [www.catback.ru - научные статьи и учебные материалы по экономике](#)